

BOG

JEG LÆGGER DINE BREVE UNDER MADRASSEN (/BOEGER/JEG-LÆGGER-DINE-BREVE-UNDER-MADRASSEN)

Af Astrid Lindgren (/forfattere/astrid-lindgren) (2014)

LÅN PÅ BIBLIOTEKET ([https://bibliotek.dk/da/search/work/?search_block_form=870970-](https://bibliotek.dk/da/search/work/?search_block_form=870970-BASIS%3A51087100&fragment=content)

Log ind (/user/login?destination=/boeger/jeg-laegger-dine-breve-under-madrassen) for at anmelde

Facebook ([http://www.facebook.com/share.php?u=http://litteratursiden.dk/boeger/jeg-laegger-dine-breve-under-madrassen&title=Jeg lægger dine breve under madrassen](http://www.facebook.com/share.php?u=http://litteratursiden.dk/boeger/jeg-laegger-dine-breve-under-madrassen&title=Jeg+l%C3%A6gger+dine+breve+under+madrassen+http://litteratursiden.dk/boeger/jeg-laegger-dine-breve-under-madrassen)) Tweet ([https://twitter.com/intent/tweet?url=http://litteratursiden.dk/boeger/jeg-laegger-dine-breve-under-madrassen&status=Jeg lægger dine breve under madrassen](https://twitter.com/intent/tweet?url=http://litteratursiden.dk/boeger/jeg-laegger-dine-breve-under-madrassen&status=Jeg+l%C3%A6gger+dine+breve+under+madrassen)) Brevveksling mellem Astrid Lindgren (1907-2002) og Sara Schwardt (f. 1958) , der som 12-årig begyndte at skrive til Lindgren. Fra 1971 til 2002 blev det til en intens brevveksling om Saras følelser, skolegang, opvækst, drømme, problemer og refleksioner, der blev mødt med empati af forfatteren.

TAGS:

ASTRID LINDGREN (/TAXONOMY/TERM/676)
UNGE (/TAXONOMY/TERM/11009)

FORFATTERE (/TAXONOMY/TERM/13763)

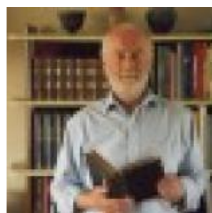
FØLELSER (/TAXONOMY/TERM/3597)

OPVÆKST (/TAXONOMY/TERM/8039)

ANMELDELSE

29 okt.14

(/index.php/users/torben-wendelboe)

Af Torben Wendelboe (/index.php/users/torben-wendelboe)
Skribent

Knugende, berigende og befriende brevveksling mellem teenageren Sarah og forfatterlegenden Astrid Lindgren i et sjældent venskab på trods af alder og position.

Redaktøren Lena Törnqvist fortæller om bogens tilblivelse, at hun undervejs i sit tiårige arbejde med Astrid Lindgrens kolossale arkiv, som blev overladt til Kungliga Biblioteket efter Lindgrens død, blev opmærksom på en række karakteristiske ofte nærmest vilde breve fra afsenderen Sarah Ljungcrantz med tilskrifter på kuerten m.v. Det var tydeligt, at de refererede til svar fra Lindgren, og at de altså ikke blot var en del af den gigantiske mængde af fanpost, som Lindgren modtog og troligt besvarede - dog med standardbreve. Dette var en del af en unik korrespondance. Men altså kun den ene del.

Den anden del kom for en dag, da Sarah - nu gift Schwardt - henvendte sig til Lindgrens datter Karin Nyman med tilbud om at overlade sin del af korrespondancen til arkivet - mod at få en kopi af hele korrespondancen. Og hermed blev hele korrespondancen, minus et enkelt tabt brev, på næsten mirakuløs vis bragt sammen. Det var indlysende for Törnqvist, at dette unikke materiale burde nå ud til offentligheden som et vidnesbyrd om et langt, overraskende venskab mellem den i starten blot 12-årige Sarah og den halvtreds år ældre verdensberømte forfatter.

De to var helt overraskende fra første øjeblik, som det hedder i bogen, "beslægtede sjæle".

Sarabs breve, for nu at begynde der, er gribende i deres tvivlrådighed, smerte, vildskab og overraskende modenhed og sproglige evne. Heldigvis er der gengivet eksempler i bogens lille illustrationsafsnit, hvor man kan se, hvordan Sarah veksler mellem store og små bogstaver, hvordan hun bruger et væld af understregninger og indskud og tilskrifter i og på kuverterne.

Det er en sønderrevet teenager, der skriver i tvivl, i nød, i smerte - og så i glimt en befriende munterhed og meget voksne indsigter.

Et eksempel fra april 1972 viser rigtig godt Sarabs situation: "Lige nu har jeg det vist godt. Men for nogle måneder siden lavede jeg en masse "ballade". Stak af, stjal, pjækkede m. m. m. Joh, det var ikke sjovt for jeg blev sendt til ungdomspsykiatrisk klinik i Borås (...) Senere flyttede jeg hjem og boede hos nogle naboer i nogle måneder, men der blev også ballade der, så jeg flyttede hjem igen."

Skuespillerdrømme, problemer med familie og kammerater - og efterhånden også med drengene. Der går meget gennem Sarabs liv og hendes hoved. Og Lindgren er fra første færd lydhør. Hun har fat i alvoren her og i, hvor truet Sarabs liv i virkeligheden er. Og hun går helhjertet ind som en god veninde, der lytter og giver gode råd, ofte med udgangspunkt i sine egne erfaringer - men altid i øjenhøjde og aldrig bedrevide. Og hele tiden med opfordring til Sarah om stadig at skrive og fortælle, hvordan det nu går. Hun vil tydeligvis ikke have, at Sarah går tabt.

Ind imellem beskriver Lindgren også sin hverdag, sine rutiner og hændelser - også de tragiske - omkring hende. Hun svarer på, hvordan hun arbejder med sine bøger. Og svarer for eksempel også på, hvordan det er at være en verdensberømt forfatter, her i et brev fra august 1972:

"Hvordan det er at være KENDT, vil du vide. Ved du hvad, jeg interesserer mig så inderligt lidt for det - hvis jeg overhovedet tænker på det, så er det som om det angår en anden. Det der kendiseri som raser så vildt nu for tiden er det skrækkeligste jeg ved, derimod kan man blive i det mindste i d t glad når man får at vide at man har gjort livet lidt sjovere for et par stykker med de bøger man har skrevet, det kan jeg føle en tilfredsstillelse ved." Det må vel kaldes beskedenhed...

Korrespondancen er mest intens op igennem halvfjerdsene, men fortsætter helt frem til Lindgrens død - og endda derefter. Det er en overenskomst mellem Sarah, min "finepige", som Lindgren ofte tiltaler hende og Lindgren om, at deres korrespondance er fortrolig, og at de aldrig viser brevene til andre. I et afsluttende brev skriver den 53-årige Sarah om nu at bryde brevhemmeligheden og sætte dette lille monument over et venskab af så stor betydning. Det er meget modigt af Sarah at lade os læse med i disse breve uden filter og delagtiggøre os i et langt livsafsnit, hvor alt afsløres så hudløst. Men man kan som læser kun takke for, at vi her så enestående kan følge et truet pigeliv styre i havn - og få et indblik i Lindgrens favnende menneskelighed og dybe indsigt i omsorgen for et andet menneske, som hun i øvrigt aldrig mødte ansigt til ansigt.

Det er en bog, der brænder sig ind i én med smerte og glæde. Det har været både knugende, berigende og befriende at følges med de to så forskellige og så forbundne sind gennem så mange år.

BOGDETALJER

Andre bøger af Astrid Lindgren

